

TRUNG TÂM
HÀNH ĐỘNG VÌ SỰ PHÁT TRIỂN CỘNG ĐỒNG

TÀI LIỆU

PHÒNG, CHỐNG BẠO LỰC TÌNH DỤC CHO PHỤ NỮ VÀ TRẺ EM GÁI KHUYẾT TẬT

PHÒNG, CHỐNG BẠO LỰC TÌNH DỤC

CHO PHỤ NỮ VÀ TRẺ EM GÁI KHUYẾT TẬT

*(Tài liệu nằm trong khuôn khổ dự án
Tăng cường năng lực cho phụ nữ và trẻ em
gái khuyết tật)*

BAN BIÊN TẬP:

Nguyễn Thị Quý

Đàm Việt Hà

Trịnh Thị Lê

Nguyễn Hoàng Khả Tú

TRUNG TÂM
HÀNH ĐỘNG VÌ
SỰ PHÁT TRIỂN
CỘNG ĐỒNG

acdc.vn

Mục lục

Lời nói đầu.....	4
I. HIỂU BIẾT VỀ BẠO LỰC TÌNH DỤC.....	5
1.1 Khái niệm BLTD.....	5
1.2 Các hình thức bạo lực tình dục.....	5
1.3. Đối tượng gây ra bạo lực tình dục PN&TEGKT.....	6
1.4 Nguy cơ bị BLTD.....	6
1.5 Hậu quả của BLTD?.....	8
1.5.1 Hậu quả thể chất.....	8
1.5.2 Hậu quả tâm lý.....	9
1.5.3 Hậu quả xã hội.....	10
1.5.4 Hành vi nguy hại tới sức khỏe.....	10
1.6. Dấu hiệu nhận biết 1 người bị BLTD?.....	11
1.6.1. Dấu hiệu Hành vi- thái độ.....	11
1.6.2. Dấu hiệu chấn thương thể chất.....	12
II. KỸ NĂNG PHÒNG CHỐNG BẠO LỰC TÌNH DỤC ĐỐI VỚI PHỤ NỮ VÀ TRẺ EM GÁI.....	16
2.1 Một số quy tắc an toàn cá nhân và xử trí khi bị BLTD (8).....	16
2.2 Một số quy tắc an toàn cho Trẻ em gái chống xâm hại tình dục.....	24
2.3 Những vấn đề khó khăn và giải pháp với các dạng tật đặc thù...	26
III. XỬ LÝ KHI BỊ BẠO LỰC TÌNH DỤC.....	33
3.1 Các bước cần thiết sau khi bị tấn công tình dục.....	33
3.2 Các bước hỗ trợ nạn nhân sau khi bị tấn công tình dục.....	34
IV. TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	36

Lời nói đầu

Cuốn sách nhỏ mà bạn đang có trong tay sẽ trợ giúp cho bạn việc trang bị những kiến thức cơ bản về phòng tránh và ứng phó với bạo lực tình dục. Cuốn sách là tài liệu hỗ trợ cho phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật, gia đình, những người trợ giúp người khuyết tật có những kiến thức cơ bản về bạo lực tình dục.

Chúng tôi mong muốn cuốn sách sẽ đưa ra những định hướng cơ bản để bạn có thể phòng tránh và ứng phó với bạo lực tình dục. Nội dung của sách đặc biệt nhấn mạnh kỹ năng ứng phó với bạo lực tình dục cho từng dạng tật cụ thể. Cuốn sách này chúng tôi kỳ vọng sẽ trở thành người bạn đồng hành hỗ trợ bạn trong phòng tránh và ứng phó với bạo lực tình dục.

Với kinh nghiệm và tâm huyết của chúng tôi, hi vọng cuốn sách sẽ được các bạn đón nhận và sử dụng hữu ích. Cuốn sách xuất bản lần đầu nên không tránh khỏi những sai sót, kính mong nhận được sự góp ý từ các bạn đọc yêu quý sách. Hãy cho chúng tôi biết nếu có bất kỳ ý kiến phản hồi về cuốn sách này.

ACDC - Tổ chức “Chia sẻ niềm tin - Nâng cao vị thế” cho cộng đồng người khuyết tật tại Việt Nam.

Thân mến!

TÀI LIỆU PHÒNG, CHỐNG BẠO LỰC TÌNH DỤC (BLTD) CHO PHỤ NỮ VÀ TRẺ EM GÁI KHUYẾT TẬT (PN&TEGKT)

I. Hiểu biết về Bạo lực tình dục

1.1 Khái niệm BLTD.

Hiện tại, khái niệm “Bạo lực tình dục” chưa được quy định cụ thể trong pháp luật Việt Nam. Một số hành vi BLTD được nhắc đến trong một số văn bản luật, tuy nhiên, chưa có một định nghĩa nào chính thức về khái niệm này. Định nghĩa về bạo lực tình dục đang nằm trong các tài liệu hướng dẫn của các tổ chức hoạt động về bạo lực trên cơ sở giới, không đồng nhất và không phải là khái niệm chính thức được pháp luật Việt Nam thừa nhận.

Theo định nghĩa của tổ chức Y tế Thế giới thì: “BLTD được xác định là bất cứ hành vi tình dục nào, bất cứ ý định thực hiện hành vi bạo lực tình dục nào, bất cứ bình luận hoặc thúc đẩy không mong muốn về tình dục, hoặc bất cứ hành động buôn bán, chuyên chở một người nhằm cưỡng bức người đó quan hệ tình dục, gây ra bởi bất cứ ai có hay không có mối quan hệ thân thiết với nạn nhân trong bất kỳ bối cảnh nào, bao gồm cả gia đình và nơi làm việc.”⁽¹⁾

Có thể hiểu: *BLTD là bất kỳ hành vi, ý định, lời nói nhằm mục tiêu tình dục không tự nguyện của nạn nhân (một người bị cưỡng ép/ dùng vũ lực bắt buộc phải thực hiện, chấp nhận hành vi tình dục trái ý muốn)*

1.2 Các hình thức bạo lực tình dục

- Hiếp dâm (dùng bất cứ bộ phận cơ thể/ đồ vật để xâm phạm miệng, hậu môn, bộ phận sinh dục)
- Quấy rối tình dục (bàn luận, trêu đùa, hời hợt, nhìn có mục đích tình dục mang tính lặp lại)
- Những hành vi khiếm nhã (sờ mó, sờ trớn, chứng kiến thủ dâm hoặc ép thủ dâm)

- Cường ép xem sách báo/ phim/ hình ảnh khiêu dâm
- Cường ép làm gái mại dâm
- Săn lùng vì mục đích tình dục
- Cường ép sinh con
- Coi người phụ nữ như một đồ vật, món hàng phục vụ mục đích tình dục
- Buộc phải làm điều gì đó gợi tình và người bị bạo lực cảm thấy bị xúc phạm, nhục nhã
- Xâm hại tình dục trẻ em là mọi hành vi lôi kéo trẻ vào các hoạt động liên quan đến tình dục, mà trẻ không đủ khả năng (hoặc không hiểu), hoặc không đủ tâm thế để đưa ra quyết định đối với các hành vi này, hoặc các hành vi đó vi phạm đến luật pháp hay các giá trị văn hóa của cộng đồng sở tại ⁽¹⁾

1.3. Đối tượng gây ra bạo lực tình dục PN&TEGKT

Bố mẹ, người chăm sóc PN&TEGKT thường cho rằng đối tượng gây ra bạo lực tình dục thường chỉ là người không quen biết - người lạ. Tuy nhiên, đối tượng gây ra bạo lực tình dục với PN&TEGKT có thể là bất kỳ ai:

- Người thân trong gia đình: bố/mẹ, bố dượng, ông, anh/chi/em hoặc chồng/vợ/ con....
- Cô/dì/chú/bác và họ hàng
- Thầy/ cô giáo
- Người quen của gia đình
- Bạn cùng lớp/ cùng trường
- Người chăm sóc
- Người không quen biết - người lạ

1.4 Nguy cơ bị BLTD

Với kinh nghiệm làm việc nhiều năm với phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật bị bạo lực tình dục chúng tôi xin đưa ra một số nguy cơ sau:

PN&TEG KT gặp một số khó khăn như: không biết là mình bị BLTD hoặc không biết cách để nói với người khác. Các dạng tật như khuyết tật trí tuệ, khuyết tật tâm thần, khuyết tật thần kinh thường không biết mình đang bị BLTD và không biết chia sẻ với người khác. Khuyết tật nghe nói chưa biết cách diễn đạt với người khác việc mình bị BLTD.

PN&TEG KT không biết rằng: BLTD là bất hợp pháp và họ có quyền từ chối. Hầu hết PN&TEGKT không được tiếp cận với giáo dục phổ thông vì vậy khả năng hiểu biết và nhận thức được quyền cá nhân rất hạn chế.

PN&TEGKT ít có cơ hội được giao lưu, sinh hoạt cộng đồng, xây dựng các mối quan hệ xã hội vì thế khi bị đe dọa nạn nhân - PN&TEGKT sẽ sợ hãi và không dám chia sẻ với người khác.

Chưa có các chương trình giáo dục sức khỏe sinh sản, sức khỏe tình dục và kỹ năng tự vệ cho PN&TEG KT nhằm cung cấp cho họ những kiến thức có thể sử dụng trong trường hợp bị lạm dụng bởi người khác giới.

PN&TEGKT chia sẻ thường không được coi là đáng tin cậy và thường bị gạt đi. Rất nhiều trường hợp PN&TEG KT bị bạo lực tình dục chia sẻ lại với người khác hoặc chính quyền địa phương rất dễ bị bỏ qua những chia sẻ, lời khai của nạn nhân. NKT thường không được coi là nguồn thông tin đáng tin cậy. Đặc biệt, PN&TEG chậm phát triển thường bị coi là những người ngây ngô, như trẻ con không bao giờ lớn.

Những khó khăn trong giao tiếp của người khuyết tật, như người khiếm thính, khiếm thị, hoặc câm, hay khó khăn trong diễn tả bằng ngôn từ, có thể khiến họ gặp nhiều trở ngại trong việc trình báo, tố cáo một cuộc cưỡng hiếp, lạm dụng tình dục để bảo vệ bản thân.

Các vụ lạm dụng TD đối với NKT thường ít bị tố cáo. Các gia đình thường cảm thấy xấu hổ, và không muốn làm to chuyện. Khi xảy ra trường hợp PN&TEGKT bị lạm dụng tình dục, nạn nhân, hoặc người thân của họ thường bị chê trách là thiếu trách nhiệm trong việc chăm sóc, hoặc bị chê bai là “không biết thân biết phận” hoặc bị ngụ ý ngầm là đã có những hành vi “khuyến khích”, gây chú ý. Điều này khiến nhiều trường hợp người nhà, hoặc bản thân PN&TEGKT không dám tố cáo thủ phạm hoặc không muốn tìm sự giúp đỡ về pháp luật, về y tế hay trợ giúp về tâm lý.

Người bị tố cáo có thể có vị thế xã hội. Những vụ BLTD với PN&TEGKT có thể là những người có vị thế xã hội, họ sẽ dùng đủ thủ đoạn để bưng bít thông tin và các vụ án không được đưa ra trước công lý.

PN&TEGKT bị hạn chế trong việc tiếp xúc với những trải nghiệm, giao tiếp xã hội vì vậy khi bị bạo lực tình dục thường *không biết nên nói với ai*.

Với các khuyết tật nặng, sự phụ thuộc về thể chất, tình cảm và tài chính làm tăng nguy cơ bị lạm dụng và bị kiểm soát, bị khống chế.

NKT thường bị hạn chế tiếp xúc với những trải nghiệm xã hội vì thế thường hạn chế cơ hội hiểu biết và tiếp cận sự hỗ trợ; khao khát được tiếp xúc, chia sẻ, quan tâm. Đây chính là yếu tố nguy cơ bị BLTD.

Thiếu sự quan tâm của người xung quanh và sự chối bỏ, cô lập PN&TEGKT bởi các thành viên trong gia đình khiến họ dễ bị BLTD hơn.

1.5 Hậu quả của BLTD?

1.5.1 Hậu quả thể chất

Phần lớn các vụ BLTD có thể để lại những hậu quả lớn về thể chất như chứng đau (đầu, bụng) kinh niên; mang thai ngoài ý muốn, rối loạn tiêu hóa; biến chứng phụ khoa; ung thư cổ tử cung; tổn thương cơ quan sinh dục; bị nhiễm trùng đường tiết niệu, chảy máu kéo dài ở bộ phận sinh dục hoặc các tổn thương thể chất khác như đau bụng, đau đầu, mất ngủ... có thể bị nhiễm các bệnh xã hội, bệnh lây truyền qua đường tình dục và HIV/AIDS. Có thể bị mang thai ngoài ý muốn gây nguy hiểm cho bản thân và thai nhi vì cơ thể bị hạn chế với các dạng KT; hoặc là nguyên nhân dẫn đến vô sinh, ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe sinh sản và hạnh phúc gia đình. xâm hại tình dục đi kèm với bạo lực đã dẫn tới tử vong.

PN&TEGKT khi bị BLTD còn chịu những tổn thương về mặt thể chất đặc thù:

- Người bị bệnh xương thủy tinh có nguy cơ bị gãy xương khi có sự kháng cự mạnh hoặc những kẻ gây bạo lực tình dục có sở thích vũ lực trong quan hệ tình dục

- Người bị loạn dưỡng cơ khi bị BLTD nếu có xây xát, trầy xước các vết thương hở khó lành và có thể bị hoại tử nếu không được theo dõi điều trị.
- Những người bị tổn thương tủy sống (liệt nửa người) không có cảm giác đau để phát hiện vết thương, khả năng bình phục kéo dài và vết thương có nguy cơ bị hoại tử.

1.5.2 Hậu quả tâm lý

Nạn nhân của bạo lực tình dục đối mặt các hậu quả tâm lý tức thời và lâu dài.

Những hậu quả tức thời như: chấn động tâm lý; cảm thấy bị ruồng bỏ; cảm thấy cơn sợ hãi; chứng rối loạn tâm lý; cảm thấy lo âu; cảm thấy sự rụt rè, xấu hổ và tội lỗi; Nạn nhân có thể nóng tính; tâm lý ngờ vực mọi người; triệu chứng rối loạn căng thẳng hậu chấn thương: cảm xúc bất ổn, khó ngủ, hay hoài niệm, hồi tưởng khoảnh khắc bị tấn công;

Các hậu quả lâu dài bao gồm: lo lắng phóng đại; mong muốn hoặc hành động tự sát; giảm ham muốn/từ chối quan hệ tình dục; hạ thấp lòng tự trọng và tự đổ lỗi.

Với nạn nhân bị BLTD loại khuyết tật trầm cảm, lo âu hay còn gọi khuyết tật về sức khỏe tâm thần sẽ có nhiều thay đổi về cảm xúc hành vi dẫn đến tổn thương hoặc làm trầm trọng tình trạng bệnh.

Nạn nhân bị BLTD ở các dạng khuyết tật khác (khuyết tật vận động nặng, trí tuệ, ...) ít có cơ hội được giao tiếp, tiếp xúc với các trải nghiệm xã hội, không được tiếp cận với giáo dục,... sống trong môi trường gia đình cũng sẽ chịu những tổn thương tâm lý nặng nề làm thay đổi cảm xúc và hành vi.

Đặc biệt, với những nạn nhân là trẻ em khuyết tật có thể bị chấn động tâm lý và tổn thương lâu dài với trẻ ví dụ trẻ sống thu mình, không muốn ra ngoài, ngại giao tiếp xã hội,...điều này ảnh hưởng nghiêm trọng đến việc hòa nhập cộng đồng của trẻ khuyết tật.

Tóm lại, sự tổn thương về thể xác, tinh thần do BLTD ảnh hưởng nặng nề đến cuộc sống của nạn nhân. Việc im lặng, giấu giếm sẽ không làm cho vụ việc qua đi được. Vì vậy người bị BLTD và gia đình/ người chăm sóc phải xác định đây hoàn toàn không phải là lỗi của PN&TEGKT, họ là nạn nhân, họ cần phải được chia sẻ, báo cáo để được hỗ trợ, cung cấp các dịch vụ về tâm lý, pháp lý; nên giữ các chứng cứ để tố cáo với cơ quan chức năng. Địa chỉ có thể tìm đến yêu cầu sự hỗ trợ là các tổ chức đoàn thể như Hội phụ nữ, Đoàn thanh niên, cơ quan chức năng, các địa chỉ tin cậy ở cộng đồng, các đơn vị tư vấn pháp lý để được hỗ trợ về thủ tục pháp lý cũng như trợ giúp về tâm lý, về y tế... Chính quyền có trách nhiệm tiếp nhận, điều tra thu thập thông tin và bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng cho các nạn nhân.

1.5.3 Hậu quả xã hội:

Bạo lực tình dục cũng gây ra tác động xã hội tới nạn nhân, ví dụ: gượng ép trong quan hệ gia đình, bạn bè và người thân thiết; giảm ủng hộ về cảm xúc từ bạn bè và gia đình; giảm giao tiếp thường xuyên với bạn bè và người thân; giảm niềm tin về hôn nhân; bị cô lập và tẩy chay bởi gia đình và cộng đồng.

Đối với PN&TEGKT nặng không thể tự phục vụ (bại não không tự vận động, trí tuệ, tâm thần- thần kinh, ...) khi bị bạo lực tình dục- hiếp dâm có thể mang thai ngoài ý muốn hoặc bị các bệnh lây qua đường tình dục.

1.5.4 Hành vi nguy hại tới sức khỏe

Bạo lực tình dục đồng thời gây ra nhiều hành vi nguy hại tới sức khỏe. Một số nhà nghiên cứu coi các hành vi sức khỏe sau vừa là hậu quả của bạo lực tình dục vừa là nhân tố khiến nạn nhân dễ tổn thương hơn và có nguy cơ tiếp tục trở thành nạn nhân trong tương lai:

Bị cuốn vào các hành vi tình dục nguy hiểm; quan hệ không có biện pháp bảo vệ; quan hệ tình dục lần đầu sớm; chọn bạn tình không an toàn; có nhiều bạn tình; trao đổi tình dục lấy thức ăn, tiền và các vật dụng khác

Sử dụng chất gây hại: hút thuốc lá; uống rượu; uống rượu và lái xe; sử dụng ma túy.

Hành vi ăn kiêng không an toàn: nhịn ăn; nôn mửa; lạm dụng thuốc ăn kiêng; ăn quá nhiều

Hành vi vi phạm pháp luật

1.6. Dấu hiệu nhận biết 1 người bị BLTD?

1.6.1. Dấu hiệu Hành vi- thái độ

Khi bị BLTD, PN&TEGKT có thể có những dấu hiệu về hành vi - thái độ như:

- Bị trầm cảm, rối loạn, tự cô lập, tránh một số nơi chốn/người nhất định
- Sợ sệt, ngưng ngưng mỗi khi gặp mặt đối tượng.
- Hay bị giật mình, bất an hoảng loạn.
- Tâm trạng thoáng vui, thoáng buồn,
- Khóc lóc, gặp ác mộng.
- Sống thu mình lại, không muốn ra ngoài, không muốn trò chuyện với mọi người...

Đối với một số dạng tật như bị trầm cảm, lo âu, khuyết tật về sức khỏe tâm thần khi bị BLTD sẽ có thay đổi về các hành vi thái độ hoặc làm tình trạng bệnh trầm trọng hơn.

1.6.2. Dấu hiệu chấn thương thể chất.

Khi bị BLTD PN&TEGKT - hiệp dâm xâm hại tình dục nghiêm trọng có thể có những vết cào, bầm tím/trầy xước, chảy máu, bị thương trên cơ thể hoặc tổn thương ở bộ phận sinh dục miệng hoặc hậu môn; mắc bệnh qua đường tình dục; ung thư cổ tử cung; ...; mang thai ngoài ý muốn, rối loạn tiêu hóa; biến chứng phụ khoa; chứng đau nửa đầu và đau đầu thường xuyên;

Với một số dạng khuyết tật như Xương thủy tinh và một số khuyết tật nặng kiểm tra dấu hiệu gãy xương khớp.

1.7. Hiểu sai - Hiểu đúng về BLTD

1.7.1. Quan điểm sai lầm về xâm hại tình dục:

- Tất cả thủ phạm xâm hại tình dục đều là người lạ;
- Xâm hại tình dục là hành vi bốc đồng;
- Tất cả những vụ xâm hại tình dục xảy ra vào ban đêm, ở những đường phố hay công viên tối tăm;

- Con người có quyền quan hệ tình dục với người yêu của mình bất cứ khi nào họ muốn;
- Phụ nữ ăn mặc gợi cảm, hay có lời lẽ không đoan chính là nguyên nhân bị xâm hại;
- Đàn ông không thể bị xâm hại tình dục vì họ đủ mạnh để bảo vệ bản thân;
- Nếu phụ nữ, trẻ em bị bạo lực không la hét hay chống trả, đó không phải là xâm hại tình dục;
- Người để cho mình bị say là người đồng ý với chuyện quan hệ tình dục;
- Nếu một người đàn ông/phụ nữ đồng ý hẹn hò với người khác có nghĩa là họ đồng ý quan hệ tình dục sau đó;

Có thể thấy các quan điểm sai lầm về bạo lực giới đang còn tồn tại khá phổ biến trong xã hội và từng người dân, bao gồm cả những người trợ giúp nạn nhân. Do vậy, người trợ giúp cần cảnh giác và nhận thức rõ các quan điểm sai lầm này cũng như biết cách để phản bác các quan điểm sai lầm để tăng cường sự tin tưởng và sự tiếp cận dịch vụ của các nạn nhân. Xin xem chi tiết phụ lục 2 để nắm được các nội dung phản bác quan điểm sai lầm khi làm việc, truyền thông và bảo vệ, hỗ trợ nạn nhân.

1.7.2 Hiểu đúng về xâm hại tình dục

Hiểu lầm	Ý kiến phản bác các hiểu lầm
Tất cả thủ phạm xâm hại tình dục đều là người lạ	Hầu hết thủ phạm là người phụ nữ, trẻ em quen biết như cha, ông, họ hàng, người yêu, bạn bè, bạn trai, người quản lý, đồng nghiệp, hàng xóm..... 93% thủ phạm là người quen nạn nhân.

<p>Xâm hại tình dục là hành vi bốc đồng</p>	<p>Nhìn từ bên ngoài thì hành vi này có vẻ như bốc đồng, không kiểm soát được của kẻ xâm hại. Tuy nhiên nhiều vụ xâm hại tình dục, thực ra được lên kế hoạch âm thầm mà người khác khó phát hiện. Thủ phạm thường cố ý làm hại nạn nhân và lợi dụng những người, những thời điểm đang trong tình trạng dễ bị tổn thương.</p>
<p>Tất cả những vụ xâm hại tình dục xảy ra vào ban đêm, ở những đường phố hay công viên tối tăm</p>	<p>Nhiều vụ xâm hại tình dục xảy ra giữa ban ngày. Hơn một nửa số phụ nữ, trẻ em báo cáo rằng họ đã bị xâm hại tại nhà của mình hay của thủ phạm</p>
<p>Con người có quyền quan hệ tình dục với người yêu của mình bất cứ khi nào họ muốn</p>	<p>Không kể mối quan hệ giữa thủ phạm và phụ nữ, trẻ em như thế nào, việc ép buộc quan hệ tình dục mà không có sự đồng thuận của người kia là xâm hại tình dục</p>
<p>Phụ nữ ăn mặc gợi cảm, hay có lời lẽ không đoan chính bị xâm hại là đúng thôi!</p>	<p>Không ai đáng bị xâm hại tình dục bất kể họ ăn mặc như thế nào, lời lẽ ra sao. Nhiều người phụ nữ ăn mặc gợi cảm nhưng không bị xâm hại và có nhiều người ăn mặc kín chu vẫn bị xâm hại. Hành vi xâm hại xuất phát từ suy nghĩ nguy hiểm của thủ phạm và có mục đích nhằm đến phụ nữ, trẻ em nào đó.</p> <p>Đồng tình với hành vi xâm hại tình dục là duy trì cái xấu, bao biện cho cái ác. Thực tế, kẻ xâm hại tình dục luôn dùng nhiều lời biện hộ khác nhau để bào chữa cho hành vi của mình và đây là một trong những lý lẽ mà kẻ xâm hại dùng để nhằm mục đích che đậy hành vi tội ác của mình.</p>

<p>Đàn ông không thể bị xâm hại tình dục vì họ đủ mạnh để bảo vệ bản thân</p>	<p>Không kể kích thước hay sức mạnh cơ thể, xâm hại tình dục có thể xảy ra với bất cứ ai, ngay cả đàn ông. “6 bé trai thì có 1 bé bị xâm hại tình dục”¹</p>
<p>Nếu phụ nữ, trẻ em bị bạo lực không la hét hay chống trả, đó không phải là xâm hại tình dục</p>	<p>Nhiều thân chủ không thể la hét. Họ bị đe dọa và có thể sợ đến nỗi bị tê liệt, không thể phản ứng lại, điều này có nghĩa là họ không thể chống trả chứ không phải họ đồng tình. Họ cũng có thể sợ rằng nếu chống trả, kẻ tấn công có thể tăng cường mức độ bạo lực thậm chí bị giết chết.</p>
<p>Người để cho mình bị say là người đồng ý với chuyện quan hệ tình dục</p>	<p>Việc bị ảnh hưởng bởi rượu hay chất kích thích khiến con người trở nên dễ tổn thương và không thể đưa ra sự thỏa thuận. Quan hệ tình dục với người không thể đưa ra thỏa thuận là không tôn trọng, là xâm hại người kia..</p>
<p>Nếu một người đàn ông/ phụ nữ đồng ý hẹn hò với người khác có nghĩa là họ đồng ý quan hệ tình dục sau đó</p>	<p>Đồng ý hẹn hò không có nghĩa là đồng ý quan hệ tình dục. Sự đồng thuận với các hành vi tình dục cần được đưa ra một cách tự do và tự nguyện.</p>
<p>Người đàn ông đi xâm hại tình dục là những người “bệnh hoạn hay đồi trụy”</p>	<p>Thủ phạm xâm hại tình dục thường là đàn ông, đến từ tất cả các địa vị kinh tế xã hội, nghề nghiệp, dân tộc. Không có thủ phạm xâm hại tình dục điển hình. Hầu hết những thủ phạm xâm hại tình dục trông và cư xử như những người đàn ông bình thường, sống một cuộc sống bình thường.</p>

1. Thống kê Hiệp hội Quốc gia Phòng chống bạo lực trẻ em (NSPCC)

II. Kỹ năng phòng chống bạo lực tình dục đối với phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật

2.1 Một số quy tắc an toàn cá nhân và xử trí khi bị BLTD ⁽⁸⁾

Theo các nghiên cứu về BLTD có tới 90% gây ra bởi người quen, đặc biệt với NKT rất dễ bị phụ thuộc người chăm sóc vì vậy nguyên tắc quan trọng nhất đối với NKT thủ phạm có thể là bất kỳ ai- người quen, người trong nhà, trong môi trường chăm sóc.

Không đi một mình ở nơi tối tăm, vắng vẻ có thể nguy hiểm. Nếu có công việc buộc phải đi lại những khu vực nguy hiểm đó, trong điều kiện trời tối, vắng vẻ... phải luôn để cao cảnh giác, chuẩn bị sẵn tâm thế đối phó khi có tình huống xảy ra. Nếu có thể thì nhờ người thân, bạn bè chở đi hoặc cùng đi.

Khi đi gần đến những khu vực nguy hiểm, vắng vẻ, cần quan sát trên đường, nếu thấy có người đi cùng chiều có thể tin cậy được, thì đi cùng tốc độ với họ, hoặc bám theo sát phía sau để vượt qua nơi nguy hiểm. Trên đường đi luôn chú ý quan sát phía trước, xung quanh và phía sau (qua gương chiếu hậu). Khi thấy có dấu hiệu bị đối tượng đeo bám, trong hoàn cảnh trời đã tối, lộ trình phía trước phải đi qua các khu vực, đoạn đường vắng vẻ, tốt nhất hãy dừng xe, hoặc rẽ vào quán xá bên đường, gọi điện cho bạn bè, người thân đến đón, nếu không có hãy tìm chỗ nghỉ lại. Đừng cố gắng mạo hiểm với hy vọng không có chuyện xấu xảy ra.

Cảnh giác cao độ khi đến chỗ ở của người đàn ông lạ hay những nơi chưa từng đặt chân đến trước đó. Tương tự, tuyệt đối không nên gặp gỡ, tiếp xúc với người lạ tại những nơi riêng tư, nhạy cảm như trong phòng ở của anh ta, hay nhà nghỉ, khách sạn. Nếu vẫn cần phải gặp, thì nên hẹn khách tại những nơi có đông người như phòng lễ tân, phòng khách.

Đối với nam giới quen biết mà buộc phải đưa anh ta vào phòng nghỉ (do bị say rượu hay cảm, ốm...) cần kêu gọi sự giúp đỡ của nhân viên nhà nghỉ, khách sạn để cùng dìu lên phòng. Không nên tự mình đưa người vào phòng. Vì nhiều đối tượng nam giới dùng thủ đoạn giả vờ say rượu hay bị ốm, cảm... để dụ phụ nữ đưa mình vào phòng rồi bất ngờ dùng vũ lực để thực hiện hành vi hiếp dâm.

Bạn cần phải giữ được sự tỉnh táo, **sáng suốt, không nên uống rượu, bia, chất kích thích hay ma túy... để đẩy mình vào tình trạng mất**

kiểm soát, thiếu kiểm chế và tự chủ. Trong nhiều vụ hiếp dâm, nạn nhân bị đối tượng cố ý mời, chuốc, ép sử dụng chất kích thích, nhất là bia rượu. Khi đã lâm vào tình trạng say, nôn ọe, đối tượng có lý do hợp lý để đưa nạn nhân vào khách sạn, nhà nghỉ và thực hiện hành vi hiếp dâm. Lúc đó, ý chí của người phụ nữ không còn đủ sáng suốt, hoặc cơ thể không còn khả năng chống trả hành vi tấn công tình dục của đối tượng.

Khi tiếp xúc với người lạ ở quán xá, không dễ dãi chấp nhận dùng mọi thức uống mà đối tượng hò hẹn của bạn đưa cho. Chỉ uống thứ mà bạn chắc chắn tự tay mở ra hoặc kiểm tra được. Sau khi vào nhà vệ sinh, đi nghe điện thoại... không nên uống tiếp cốc nước đã uống trước đó. Thời gian bạn vắng mặt, có thể đã có những chất gây nguy hại (như thuốc kích dục, thuốc mê...) được thả vào trong đồ uống.

Không được đi theo những người đàn ông lạ khi họ yêu cầu hay nhờ vả một việc gì đó. Không được cho họ vào nhà, phòng ở (khi chỉ có một mình), cũng như không được vào nhà, phòng ở của nam giới khi trong nhà chỉ có người đó... Gặp những tình huống có người lạ bắt chuyện, nên giả vờ như không nghe thấy và đi nhanh sang nơi khác có đông người.

Phụ nữ khuyết tật, nhất là trẻ em khuyết tật cần thận trọng khi kết giao, quan hệ với nam giới, nhất là với những người quen biết trên mạng xã hội hoặc quen biết ngoài đường sá, nơi công cộng. Có rất nhiều trường hợp PN&TEGKT do ít được giao tiếp và trải nghiệm xã hội nên khi được quan tâm, săn đón, chiều ý đã nhẹ dạ cả tin và đã xảy ra các vụ lừa đảo hiếp dâm. Cần đề cao cảnh giác, vì không thể biết ngay về tung tích, lý lịch, công việc, nghề nghiệp thực sự của anh ta. Không nên đi chơi xa với những người đàn ông mới quen. Đừng để vẻ bề ngoài hào nhoáng, giàu có hay ga lăng, biết săn đón, chiều ý... của người đàn ông mới quen làm mình mất kiểm soát. Hãy dùng lý trí để phán đoán, luôn để ý quan sát từng cử chỉ, thái độ, hành vi nhỏ nhất của người đó, nhất là trong cách trả lời điện thoại, trong cách cư xử với người khác.

Khi gặp gỡ, tiếp xúc hay hẹn hò với nam giới người mới quen, bạn cần thông báo cho bạn bè, người thân trong gia đình biết nơi mình sẽ đi, dự tính thời gian bạn có mặt ở nhà và cách liên lạc với bạn. Nếu kế hoạch thay đổi, hãy gọi điện để thông báo cho vài người biết. Trong quá trình tiếp xúc, nên lấy lý do khéo léo, hợp lý để chụp ảnh người đang tiếp xúc với mình, rồi gửi cho bạn bè hoặc đưa lên trang mạng xã hội như Facebook,

Zalo... Nếu đối tượng có ý định xâm hại bạn nhưng biết đã bị chụp hình và có người thứ 3 đã biết cuộc tiếp xúc, chúng sẽ chột dạ và không dám đi đến cùng âm mưu của mình. Khi đi gặp gỡ, bạn nên đi xe của riêng mình hoặc nếu dạng tật của bạn không thể sử dụng xe riêng nên có xe ôm quen hoặc người thân hỗ trợ để không phải phụ thuộc vào người bạn định gặp, đồng thời anh ta sẽ không thể biết địa chỉ nhà bạn. Nếu xác định phải đi ăn uống (như sinh nhật, liên hoan) nên đi bằng phương tiện giao thông công cộng hoặc taxi. Địa điểm gặp gỡ nên chọn ở nơi công cộng, quán xá có nhiều người qua lại. Những địa điểm này sẽ làm giảm bớt những sự cố có thể xảy ra. Những người ở đó sẽ trông thấy bạn, sẽ nhớ rằng bạn đã ở vị trí đó hay thậm chí nhớ rõ điều gì đã xảy ra với bạn.

Trong khi giao tiếp với người khác phái, kể cả với lãnh đạo cơ quan mình đang làm việc, cần giữ vững lập trường, thái độ tôn trọng nhưng nghiêm túc. Khi cần phải biết tỏ thái độ cứng rắn, cương quyết, dứt khoát phản đối và phê phán sự sàm sỡ, quấy rối của người khác giới. Không dễ dãi cho người khác đụng chạm vào cơ thể mình. Vì điều đó sẽ tạo điều kiện cho kẻ xấu có cơ hội lợi dụng và xâm hại tình dục.

Trước khi lên xe ô tô tại một bãi đậu xe vắng vẻ, cần quan sát xung quanh và trong xe. Nhiều tên tội phạm sử dụng chìa khóa vạn năng rồi nằm phục sẵn ở ghế sau, đợi nạn nhân vào xe sẽ khống chế. Trong các tòa nhà cao tầng, luôn luôn đi thang máy thay vì cầu thang bộ, bởi vì cầu thang bộ là nơi lý tưởng để đối tượng tấn công khống chế bạn. Với những bạn đi xe lăn phải sử dụng taxi cần có người đi cùng để

hỗ trợ, nếu phải đi một mình khi lên xe cần cảnh giác, có thể gọi điện thông báo cho người thân về lịch trình đi của mình, biển số xe, tên lái xe- để cảnh báo đối tượng.

Trong hành trang mang theo bên người của phụ nữ, đặc biệt với các bạn có thể trạng yếu hoặc dạng tật tạo ra những khó khăn cho bản thân nên có một bình xịt cay, hay một con dao bấm, dũa móng tay nhọn... Những đồ vật trên sẽ là vật phòng vệ hữu hiệu trong tình huống bị nguy hiểm. PNTEGKT nên tự trang bị cho mình những kiến thức về phòng vệ và đọc sách dạy kỹ năng thoát hiểm. Nếu có thể thì theo học các khóa đào tạo võ thuật tự vệ chiến đấu để biết cách hóa giải các động tác cầm nắm, vật đè của đối tượng. Cần phải biết những huyết đạo quan trọng trên cơ thể đàn ông để tác động vào khi bị tấn công (như vùng mắt, yết hầu cổ họng, chấn thủy, hạ bộ, ống cẳng chân...).

PNKT trẻ nên thường xuyên tâm sự với mẹ hay người thân, về những lo lắng thầm kín của mình. Khi đó bạn sẽ nhận được sự tư vấn quý báu từ họ với tất cả tình yêu thương và kinh nghiệm từng trải trong cuộc sống, ngay cả trong những trường hợp khó xử nhất. Đừng vì ngại mà để sự cố đáng tiếc xảy ra ảnh hưởng đến tương lai và hạnh phúc của chính mình sau này.

Những ứng xử cần thiết khi rơi vào hoàn cảnh bị hiếp dâm

Những tư vấn trên có vai trò quan trọng giúp người phụ nữ chủ động phòng ngừa việc tấn công tình dục xảy ra với mình. Tuy nhiên, tội phạm rất rất đa dạng và phức tạp bạn cần luôn cảnh giác. Trong những tình huống đối mặt với những con “yêu râu xanh”, phụ nữ nên ghi nhớ những kỹ năng ứng phó như:

Cần nhanh chóng trấn tĩnh lại bằng cách hít sâu và từ từ thở ra vài lần, tập trung quan sát xem đối tượng có mấy tên, địa hình, vật thể, điều kiện hoàn cảnh xung quanh như thế nào để tính kế thoát thân. Nên nhớ rằng trong những tình cảnh ngặt nghèo, chỉ có sự bình tĩnh và cách ứng xử khôn ngoan mới là giải pháp tối ưu nhất để thoát hiểm, bảo toàn được tính mạng, danh dự và nhân phẩm. Việc mất bình tĩnh, hoảng loạn sẽ không còn đủ sáng suốt để suy nghĩ. Chưa kể những phản ứng mạnh động, thiếu kiểm soát của lý trí rất dễ kích động ác tính trong tâm lý đối tượng, dẫn đến những hành vi tấn công quyết liệt để khống chế, đè bẹp sự kháng cự của bạn.

Điều thứ hai là không dễ dàng bỏ cuộc, không tự thua, không phó thác cuộc đời mình cho số phận. Cần nhanh chóng lấy lại sự tự tin vào bản thân. Hoặc nếu không, hãy giả vờ tự tin, điều này sẽ giúp bạn được an toàn. Ít nhất bạn phải thể hiện rằng bạn không hoảng loạn và bạn đang rất tỉnh táo để sẵn sàng chiến đấu. Điều đó hy vọng sẽ ngăn chặn đối phương không đi những bước xa hơn. Cố gắng nói bằng giọng điệu tự tin, không run rẩy. Ứng xử khôn ngoan nhất trong tình huống bị một đối tượng tấn công tình dục tại nơi vắng vẻ không có người thứ 3, thay vì điên cuồng chống trả, la hét, vùng vẫy, cắn xé đối tượng... thì cần tìm kế hoãn binh, mục đích để bảo toàn tính mạng. Kể cả trong tình huống đã bị ôm cứng, cũng không nên la hét chống cự dữ dội (vì sẽ gây kích thích đối tượng có những hành động nguy hiểm như đánh đập, bẻ tay, khoá tay, bóp cổ...).

Nếu nơi bạn bị khống chế vẫn có người qua lại, thì việc la hét, kêu cứu thật to sẽ làm đối tượng sợ hãi mà bỏ chạy.

Tình huống bị khống chế tại nơi hoang vắng, thay vì chống cự, cần trấn tĩnh lại và cố gắng nở nụ cười như là thuận tình, hợp tác, bản thân cũng muốn thỏa mãn tình dục... (sẽ làm đối tượng bất ngờ và chùng xuống). Sau đó, dùng cách nói chuyện để đối tượng “hạ hỏa”. Những câu nói như: “Từ từ đã anh”, “mình nói chuyện đã”, “anh đừng làm em sợ”, “Ôi em bị đau đấy”, “Yên tâm, em sẽ không hét lên đâu...” đã được chứng minh có tác dụng không ngờ trong việc kéo dài thời gian tính kế thoát thân.

Có thể yêu cầu đối tượng dùng bao cao su để đảm bảo an toàn, vì mình đang mắc bệnh phụ khoa như sùi mào gà, giang mai, lậu, viêm gan B, HIV-AIDS. Đa số những tên đang bị dục vọng thôi thúc khi nghe câu này sẽ sững lại, vì chúng đều không muốn lây những căn bệnh nguy hiểm qua đường tình dục. Cũng chẳng có tên nào chuẩn bị bao cao su khi đi hiếp dâm (những vụ hiếp dâm thường do nhất thời manh động, bột phát khi gặp điều kiện hoàn cảnh thuận lợi). Thấy đối tượng có vẻ ngập ngừng, lưỡng lự, nên bảo y cùng mình đến quầy thuốc mua bao cao su... Nếu hẳn đồng ý, thì cơ hội thoát thân đã đến, ngay khi vào các hiệu thuốc, cần hô hoán, nói rõ sự tình để người dân giúp đỡ. Đối tượng sẽ sợ hãi mà bỏ chạy.

Nếu đối tượng vẫn kiên quyết đè bạn xuống đất để giao cấu, bạn vẫn tươi cười, đối thoại nhẹ nhàng, tỏ ra thích thú, hợp tác để giành quyền chủ động, nhằm đẩy đối tượng vào trạng thái ngỡ ngàng, chủ quan, thả lỏng cơ thể và chờ đợi tận hưởng (vì nghĩ rằng nạn nhân sẽ chiều chuộng

mình). Ý định tấn công, giết hại nạn nhân vì thế cũng sẽ bị triệt tiêu, cái mà y mong muốn đạt được là sự thỏa mãn tình dục, chứ không phải tính mạng của nạn nhân. Nếu nạn nhân không có hành vi chống đối, lại còn hợp tác, chúng sẽ không làm hại đến tính mạng của bạn.

Tốt nhất hãy đẩy đối tượng nằm xuống đất còn mình nằm trên, hoặc đẩy y đứng áp lưng vào tường... giả như để cho mình phục vụ. Tận dụng mọi cơ hội như đối tượng chủ quan, sơ hở, cần bất ngờ ra đòn đánh vào những huyệt đạo quan trọng trên người y. Đừng ngần ngại khi sử dụng những vũ khí mang theo hoặc nhặt được để chống trả. Lưu ý, đã đánh trả để thoát thân, cần phải đánh một cách bất ngờ nhất, đánh quyết liệt, đánh đến cùng, nhằm vào huyệt đạo mà đánh, không buông tha, không dừng lại, vừa đánh vừa la hét thật to. Chỉ dừng tay khi thấy đối tượng đã bị vô hiệu hóa hoàn toàn và mình có thể bỏ chạy trong sự an toàn. Luật pháp bảo vệ bạn vì đó thuộc trường hợp phòng vệ chính đáng - có thể tham khảo cuốn “Quyền của phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật trong phòng và chống bạo lực tình dục”

Phụ nữ luôn yếu hơn đối tượng gây ra bạo lực, đặc biệt với các bạn có những khuyết tật hạn chế vận động, sức khỏe yếu, không có sức khỏe để giành giật với đối tượng, hãy tỉnh táo quan sát, tận dụng mọi sơ hở của đối tượng để phản đòn vào những vùng nguy hiểm nhất trên người hắn:

- Huyệt đạo nguy hiểm nhất là hạ bộ (tinh hoàn): Bạn dùng tay giả vờ như mơn trớn, bất ngờ dùng tay khỏe nhất túm bóp thật mạnh vùng tinh hoàn của đối tượng, hoặc co chân thúc đầu gối thật mạnh vào vùng hạ bộ (tinh hoàn). Khoa học đã chứng minh tinh hoàn là một tử huyệt trên người đàn ông. Chỉ cần một lực vỗ 2 lần vào vùng này, đủ sức gây ra cái chết hoặc ngất đi vì đau đớn. Cần phải bóp nghiêng chính xác vào 2 tinh hoàn (biu dái), chứ không phải dương vật.
- Huyệt đạo nguy hiểm thứ 2 là đôi mắt, bạn có thể dùng lực mạnh hoặc vật cứng đánh vào mắt của đối tượng
- Huyệt đạo thứ 3 là mang tai: Nếu đã bị đè ra đất, bạn có thể dùng hai bàn tay vỗ hết sức vào 2 bên mang tai đối tượng. Khi 4 ngón tay đã vỗ trúng vào 2 tai, thì vị trí 2 ngón tay cái sẽ ở vùng mắt (vỗ vào tai để tạo cũ) cho 2 ngón cái chọc vào 2 mắt y. Ngoài ra,

có thể chọc bất cứ ngón tay nào vào mắt đối tượng khi có cơ hội. Đòn chọc mắt phải nhanh, mạnh, dứt khoát. Dính đòn này, đối tượng bị vô hiệu hóa ngay lập tức. Có thể tận dụng bất cứ vật gì (trâm cài tóc, bút, cành cây...) chọc đâm thẳng vào những chỗ lõm trên người đối tượng (mắt, vùng lõm dưới cổ).

- Huyệt đạo nguy hiểm thứ tư là vùng cổ. Nếu đã bị đè ra đất, hãy dùng răng cắn nghiến thật mạnh vào vùng cổ đối tượng tại vị trí có hai lần gân của động mạch và tĩnh mạch, vừa cắn vừa nghiến, dồn hết cảm hờn của mình vào để cắn cho mạnh. Cũng có thể dùng tay bóp mạnh yết hầu (cục lồi ra) trên cổ đối tượng. Khi cắn cổ, bóp yết hầu, hai tay cần ôm giữ đầu y để cố định, không cho vùng vẫy thoát ra.

Ở tư thế bị đè ra đất, đối tượng ngồi lên bụng bạn dùng 2 tay xiết cổ hoặc giang tay bạn ra tỳ đè xuống đất, bạn hãy co gập 2 đầu gối, 2 chân tỳ xuống nền làm điểm tựa, bất ngờ hất nảy thật mạnh bụng lên trên, đối tượng ở tư thế ngồi trên sẽ lao cắm mặt về phía trước. Hất ngã đối tượng, cần vùng dậy ngay, dùng chân đá thật mạnh vào bộ hạ y.

Nếu đã bị đối tượng bế lên khỏi mặt đất, bạn dùng hai chân kẹp chặt lấy hông đối tượng, rồi dùng hai bàn tay chụm lại lấy hết sức vỗ mạnh vào hai lỗ tai (gây long óc, xuất huyết tai và mũi), 2 ngón cái chọc vào mắt.

Nếu bị đối tượng bóp cổ, túm nắm, hãy dùng 2 tay đang chọc thẳng cả bàn vào mắt y, hoặc nắm lấy các ngón tay út của y mà bẻ ngược lại. Bẻ thật mạnh sẽ khiến y đau đớn mà buông bạn ra, thừa cơ đá hoặc lên gối thật mạnh vào hạ bộ, dùng tay chọc vào mắt đối tượng. Đánh xong, thấy đối tượng gục xuống hay đau đớn, cần phải bỏ chạy thoát thân ngay lập tức và la hét kêu cứu thật to. Kêu cứu để mọi người giúp đỡ và khiến đối tượng sợ hãi mà bỏ chạy.

Nếu bị một nhóm đối tượng vây hãm, tình thế khó chống trả, hãy giả điên, cười nói điên dại, gào khóc, la lối, cười sằng sặc hay lăn lộn, bôi bẩn mặt mũi mình. Phản ứng này sẽ làm đối tượng ngỡ ngàng, sửng sốt mà phân vân, nhiều tên từ bỏ ý định phạm tội. Cũng có thể dùng biện pháp đối thoại, bảo chúng kiếm bãi đáp, cùng ra đón taxi... khi có cơ hội, bỏ chạy vào nhà bên đường, kêu la hô hoán... các đối tượng sẽ sợ mà bỏ chạy.

Trong tình huống nguy hiểm, bị cả nhóm đối tượng vây hãm, không nên manh động chống trả (vì có đánh cũng không chạy thoát, càng làm chúng manh động), cần xác định mục tiêu bảo vệ tính mạng của mình, khi đã bất khả kháng thì chiều theo ý chúng. Quá trình đó cần lưu ý quan sát nhớ mặt và các đặc điểm trên người đối tượng (đầu tóc, nét mặt, giọng nói, màu da...), nhất là các đặc điểm riêng biệt như hình xăm, vết sẹo, tư trang quần áo, đồ trang sức (đây chuyền, nhẫn...) chúng đeo trên người. Tất cả những dấu vết (tinh dịch, lông tóc, máu, nước bọt, quần áo, đồ dùng của đối tượng...) cần phải giữ cẩn thận để trình báo công an.

Cần làm gì sau khi bị hiếp dâm (tại hiện trường)

Lưu ý sau khi đã bị hiếp, đừng lớn tiếng chửi rủa, đe dọa sẽ báo công an. Khi đứng trước nguy cơ bị bắt, chúng sẽ giết bạn để diệt khẩu.

Nếu bị đối tượng ôm kẹp vào giữa xe máy để chở đi, cần la hét giãy giụa, kêu cứu để người đi đường chú ý, giúp đỡ. Tận dụng tối đa những lúc đường đông, dừng đèn đỏ, nơi có chốt công an để giãy giụa, kêu cứu, nếu có cơ hội thì vùng bỏ chạy.

Nếu bị trói bỏ lên một thùng xe ô tô, cần đập vào thùng xe, la hét, thò cánh tay, chân bạn ra khỏi xe để vẫy. Tên lái xe không thấy bạn nhưng người đi đường sẽ thấy và bạn có cơ hội được cứu.

Ngay sau khi bị hiếp dâm nên lặng lẽ và tỉnh táo đến cơ quan công an gần nhất để được tư vấn hỗ trợ các bước quan trọng như điều tra lấy thông tin, lấy mẫu chứng vật chứng, hỗ trợ kết nối khám sức khỏe và các hỗ trợ y tế, tâm lý khẩn cấp. Có thể tham khảo cuốn khảo cuốn “Quyền của phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật trong phòng và chống bạo lực tình dục” để thấy được quy trình hỗ trợ bạn nhận được từ chính quyền địa phương.

2.2 Một số quy tắc an toàn cho Trẻ em gái chống xâm hại tình dục

Đạy trẻ “Quy tắc 5 ngón tay”:

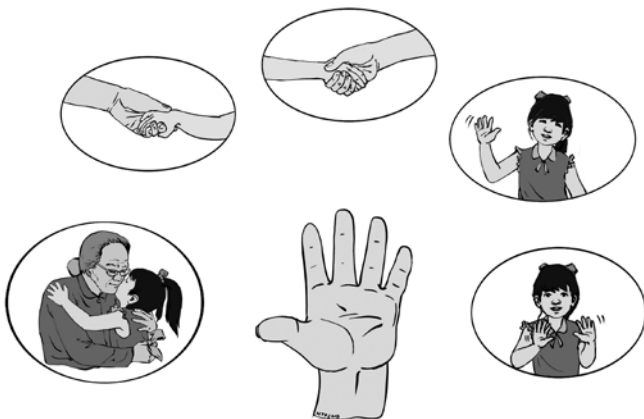
Ôm hôn (Ngón cái): Chỉ dùng với những người thân ruột thịt trong nhà như: anh chị em ruột, bố mẹ, ông bà.

Khoác tay, nắm tay với họ hàng, thầy cô, bạn bè (ngón trỏ).

Bắt tay khi gặp người quen biết (ngón giữa).

Vẫy tay nếu gặp người lạ (ngón áp út).

Xua tay (ngón út) để phòng tránh xâm hại trẻ em, hãy dạy trẻ phải biết xua tay không tiếp xúc hoặc nếu cần, phải biết hét to để cầu cứu, báo động và bỏ chạy nếu những người xa lạ tiến lại gần và có những cử chỉ thân mật khiến trẻ bất an, khó chịu.

Đạy trẻ về giới tính và các / vùng đồ bơi

Kỹ năng đầu tiên nên dạy cho trẻ là kiến thức về giới tính và 4 vùng nhạy cảm trên cơ thể là: miệng, ngực, vùng giữa hai đùi và mông. Cha mẹ cần dạy cho trẻ nhận biết rằng các vùng nhạy cảm trên cơ thể chỉ là của riêng các bé và dạy cho trẻ biết cách bảo vệ cơ thể trước sự động chạm của người khác nếu trẻ không thích.

Không cho người khác chạm vào vùng đồ bơi

Cha mẹ nên dạy cho trẻ cách bảo vệ cơ thể, không cho bất kỳ ai chạm vào vùng nhạy cảm hay có những hành động ôm ấp, vuốt ve nếu trẻ không thích. Vùng nhạy cảm là của riêng bé, kể cả bố mẹ cũng không được chạm vào nếu không có sự đồng ý của trẻ. Hãy dạy cho bé cách từ chối và phản ứng lại nếu có người cố tình động chạm vào cơ thể khiến trẻ thấy khó chịu.

Không chạm vào vùng nhạy cảm của người khác

Giống như việc dạy trẻ tự bảo vệ cơ thể của mình thì các bậc phụ huynh cũng cần dạy trẻ chú ý không chạm vào vùng nhạy cảm của người khác, nhất là người khác giới. Đặc biệt không nên tò mò về cơ thể người khác để tránh bị lợi dụng, dụ dỗ hay vô tình kích thích thú tính của những kẻ xấu.

Tránh xa người lạ mặt

Dạy cho trẻ cách tránh xa người lạ mặt, không bắt chuyện hay làm quen với bất kỳ ai mà bé gặp trên đường nếu không có sự đồng ý của cha mẹ. Đồng thời, cha mẹ nên cảnh báo cho trẻ những nguy hiểm có thể gặp phải khi bé đi chơi một mình với người lạ mặt hoặc đi đến những nơi vắng vẻ, những nơi tối tăm, kín đáo.

Không cho người lạ mặt vào nhà

Khi trẻ ở nhà một mình, cần dạy trẻ tuyệt đối không được cho bất kỳ người lạ mặt nào vào nhà. Cũng nên chú ý không cho trẻ đi chơi một mình dù chỉ là sang nhà hàng xóm hay đến nhà người quen mà không có sự theo dõi của bố mẹ.

Dạy trẻ cách chạy trốn hoặc nhờ sự giúp đỡ của người khác

Để đề phòng trường hợp không may trẻ bị tấn công, cha mẹ nên đưa ra các giả thiết và hướng dẫn trẻ cách chạy trốn. Cha mẹ có thể dạy trẻ tìm cơ hội lúc kẻ xấu sơ hở để chạy thật nhanh hoặc la hét thật lớn, cầu cứu người xung quanh. Nên chú ý rằng do sự chênh lệch về sức khỏe nên mọi sự phản kháng của trẻ gần như không đem lại kết quả, thậm chí còn khiến kẻ xấu sử dụng những biện pháp bạo lực hơn. Vì vậy, chỉ có thể dùng sự thông minh và những kỹ năng mới có thể giúp trẻ thoát thân an toàn.

Cha mẹ cũng nên dạy cho trẻ ghi nhớ số điện thoại của cha mẹ, số điện thoại khẩn cấp để trẻ có thể sử dụng trong trường hợp khẩn cấp.

Báo ngay cho cha mẹ khi trẻ bị đe dọa hoặc không thích bất kỳ người nào

Cần dạy cho trẻ rằng các bé không phải cần sợ hãi hay lo lắng khi có bất kỳ kẻ nào đe dọa hoặc làm tổn thương đến trẻ. Trong trường hợp có kẻ xấu đe dọa trẻ phải giữ bí mật thì trẻ nên thông báo cho cha mẹ và người thân biết. Ngoài ra, khi các bé không thích tiếp xúc với bất kỳ người nào, bé cũng nên chia sẻ cho cha mẹ biết và tránh xa những người mà bé không thích hay có những hành vi đụng chạm vào cơ thể bé.

2.3 Những vấn đề khó khăn và giải pháp với các dạng tật đặc thù

PN&TEGKT bị BLTD sẽ gặp những khó khăn khác nhau do đặc thù dạng tật vì thế chúng tôi sẽ phân tích khó khăn của các dạng tật và đưa ra những giải pháp để đảm bảo an toàn cho họ.

CÁC KHÓ KHĂN	GIẢI PHÁP
Khuyết tật trí tuệ	
Các khó khăn	Giải pháp
NKT trí tuệ là những dạng khuyết tật học tập như chứng khó đọc, rối loạn tăng động	Khi lập kế hoạch đảm bảo an toàn cho người thân bị KT trí tuệ, hãy nhớ rằng kế hoạch phải phù hợp với khả năng xử lý

giảm chú ý (ADHD), chấn thương não và các bệnh di truyền như hội chứng Down, chứng tự kỷ và mất trí nhớ. NKT trí tuệ có thể hoặc không có vấn đề về ngôn ngữ, học tập, khả năng di chuyển và khả năng sống độc lập. NKT trí tuệ có xu hướng học tập rất chậm, khả năng đưa ra quyết định kém và giải quyết vấn đề không hiệu quả.

Một số NKT về trí tuệ được bảo vệ quá mức và không được khuyến khích sống tự lập hay giao tiếp với người khác. Thông thường, họ được giới hạn cho các chương trình và dịch vụ tách biệt (ví dụ: trong môi trường sống, y tế, giáo dục và công việc chuyên biệt).

Một số NKT về trí tuệ được dạy để tuân thủ mệnh lệnh mọi lúc và điều này có thể ảnh hưởng đến khả năng nhận biết các lựa chọn an toàn cho bản thân NKT.

Việt Nam là một nước đang phát triển, tỷ lệ trẻ KT trí tuệ được đến trường cực kỳ thấp, đặc biệt ở các vùng nông thôn và miền núi những người KT trí tuệ thường không được tiếp cận với giáo dục, không được giao tiếp và có trải nghiệm xã hội vì thế hạn chế khả năng nhận biết, sống độc lập, lựa chọn sự an toàn cho bản thân.

tình huống và ghi nhớ thông tin. Ví dụ: một kế hoạch chỉ cần một bước để gọi cho bạn bè, thành viên gia đình hoặc người chăm sóc.

Với những trường hợp người thân của bạn có thể xử lý và ghi nhớ thông tin tốt hơn, cần hướng dẫn họ chủ động gọi điện, liên lạc với người thân, người gần gũi tin tưởng để được trợ giúp, và độc lập xử lý, rời khỏi địa điểm nguy hiểm.

Tùy theo nhu cầu của người KT, các trường hợp cụ thể để lên kế hoạch cá nhân đảm bảo an toàn cho người thân mình. Có thể đưa ra các kịch bản nhập vai cụ thể để người thân của bạn có thể tập luyện phản ứng theo kế hoạch. Đưa ảnh và số điện thoại của những người đáng tin cậy trong kế hoạch.

Nếu trường hợp có điều kiện bạn nên trang bị thiết bị báo hiệu nguy hiểm cho người khuyết tật trí tuệ để họ được trợ giúp kịp thời của gia đình, người chăm sóc, những người tin cậy.

Nếu người thân của bạn không thể sống độc lập và giữ được bí mật cần đưa người thân của bạn đến những nơi tạm lánh, nơi an toàn để đảm bảo sự an toàn cho họ.

Ở Việt Nam, các gia đình vẫn cho rằng kẻ gây ra BLTD là người lạ. Vì thế trong một số gia đình vẫn tin tưởng gửi gắm con/em cho hàng xóm, người quen- mặc dù thực tế các vụ bạo lực tình dục đối với PN&TEGKT đều do hàng xóm, người quen gây ra. Để đảm bảo an toàn cho người thân của mình bạn nên biết rằng kẻ gây ra BLTD có thể là bất kỳ ai và thực tế các vụ BLTD đã được phát hiện là người quen, hàng xóm

Với những người khuyết tật trí tuệ, tốt nhất cố gắng duy trì tính độc lập, tự chủ và đảm bảo sự an toàn ở khu vực sinh sống.

Khuyết tật nghe- nói	
Các khó khăn	Giải pháp
<p>Không phải tất cả những người điếc hay khó khăn nghe nói đều sử dụng ngôn ngữ ký hiệu. Tại Việt Nam, đặc biệt các vùng nông thôn, miền núi tỷ lệ biết ngôn ngữ ký hiệu rất thấp. Về định dạng ngôn ngữ ký hiệu ở các vùng miền của Việt Nam không đồng nhất. Rất nhiều người có khó khăn trong việc đọc và hiểu những tài liệu phức tạp.</p> <p>Các nạn nhân là NKT nghe nói có thể gặp khó khăn trong việc truyền tải những gì họ cần được trợ giúp trong tình huống khẩn cấp.</p> <p>Ở Việt Nam, các cơ quan tham gia tiếp nhận xử lý các vụ việc nạn nhân NKT không biết ngôn ngữ ký hiệu vì thế để xác minh và thu thập thông tin rất</p>	<p>Hiểu rõ tình trạng KT của người thân trước khi tìm bất kỳ dịch vụ nào cho con em mình (ví dụ: dịch vụ phiên dịch ngôn ngữ ký hiệu có thể làm việc với họ).</p> <p>Hãy hỏi người Điếc phương pháp giao tiếp thích hợp.</p> <p>Gia đình, người chăm sóc có những ký hiệu riêng để con em mình thông báo họ gặp nguy hiểm (ví dụ tạo ra tiếng động dồn dập, thổi còi,...)</p> <p>Soạn sẵn và lưu một tin nhắn trong điện thoại các thông tin để gửi đến số điện thoại của cảnh sát khi con em mình cầu cứu trong trường hợp khẩn cấp. Tin nhắn nên bao gồm địa chỉ của gia đình và bất kỳ thông tin nào về phương pháp bảo vệ.</p> <p>Nếu con em bạn biết ngôn ngữ ký hiệu, ngay lập tức cần kết nối dịch vụ phiên dịch ngôn ngữ ký hiệu tin cậy để được trợ giúp nhanh và hiệu quả nhất.</p> <p>Nếu con/em bạn không biết ngôn ngữ ký hiệu cần những người hiểu cách giao tiếp của con/em bạn như người thân, người chăm sóc để hỗ trợ con em bạn liên tiếng, tự bảo vệ mình trước pháp luật.</p> <p>Hướng dẫn con/ em bạn lưu ý các thông tin bí mật trên điện thoại và máy tính cần được xóa</p>

<p>bất lợi với nạn nhân. Mặt khác, việc trao đổi thông tin gặp khó khăn, điều này sẽ ảnh hưởng nghiêm trọng đến việc tự lên tiếng để phục hồi và dành lại quyền chủ động trong cuộc sống của họ.</p>	<p>đi hoặc lưu mã hóa để không bị thủ phạm phát hiện.</p> <p>Các bạn gặp khó khăn nghe nói cần luôn luôn cảnh giác. Khi gặp tình huống khẩn cấp cần tự tạo ra những tiếng động dồn dập ví dụ đập cửa, tạo ra những âm thanh kêu cứu (ú ớ, hét to,...) để tìm kiếm sự trợ giúp của những người xung quanh</p>
Khuyết tật nhìn	
Các khó khăn	Giải pháp
<p>Khuyết tật nhìn có nhiều loại, mỗi loại lại có yêu cầu về nơi ở và hỗ trợ khác nhau. Những người không mù hoàn toàn có thể có khả năng đọc những chữ in lớn hoặc di chuyển mà không cần thiết bị hỗ trợ. Một số NKT nhìn có thể đọc hiểu chữ nổi nhưng rất nhiều NKT nhìn không biết chữ nổi.</p> <p>NKT không thể nhìn được (mù hẳn) sẽ không quan sát, nhận định được môi trường nguy hiểm, đối tượng nguy hiểm và những lối thoát khi gặp nguy hiểm.</p>	<p>Trong môi trường quen thuộc (nơi ở, trường học, nơi làm việc,...) bạn cần sắp đồ dùng, vật dụng theo trình tự thuận lợi với mình. Nếu có sự thay đổi gia đình cần hướng dẫn cho con em mình. Điều này sẽ hỗ trợ rất lớn đối với con/ em bạn trong sinh hoạt hàng ngày và xử lý các trường hợp khẩn cấp.</p> <p>Hiện nay đã có phần mềm đọc cho các điện thoại thông minh bạn có thể sử dụng để liên lạc khẩn cấp với gia đình, người chăm sóc và người tin cậy để được hỗ trợ.</p> <p>Với trường hợp bạn mù có thể trang bị gậy dẫn đường thông minh để hỗ trợ con/em bạn di chuyển thoát hiểm.</p> <p>Với trường hợp khả năng nhìn hạn chế (thị lực hạn chế) bạn có thể có thể sử dụng gậy chỉ đường để làm vũ khí phòng vệ khi gặp nguy hiểm.</p>

<p>Người khuyết tật nhìn ở Việt Nam dễ bị bạo lực tình dục bởi người quen và người lạ ví dụ xe ôm (dịch vụ di chuyển chính trong sinh hoạt) khách hàng (nhiều người mù làm nghề tắm quất mát xa).</p>	<p>Bạn nên hướng dẫn cách trợ giúp di chuyển khi nhận cần được sự trợ giúp từ người không có kỹ năng hỗ trợ người mù.</p> <p>Trong việc lập kế hoạch an toàn bạn cần lưu ý việc sử dụng dịch vụ xe ôm: đi người quen, luôn luôn cho người thân, gia đình biết thông tin di chuyển của cá nhân,...</p> <p>Với các bạn làm nghề tắm quất mát xa: cần mạnh mẽ nói không khi khách hàng có những biểu hiện bất thường, luôn làm việc trong môi trường quen và có nhiều đồng nghiệp có thể hỗ trợ, lưu ý khi khách lạ gọi làm việc tại nhà riêng, cần có người hỗ trợ xác minh thông tin, nếu trong nhà chỉ có một người khác giới, điều kiện không an toàn có thể đưa ra lý do để hủy.</p>
---	--

Khuyết tật vận động

Các khó khăn	Giải pháp
<p>Người khuyết tật vận động có nhiều dạng khác nhau và có khả năng tự lập khác nhau. Một số người không chỉ sử dụng xe lăn mà có thể sử dụng gậy, nẹp chân hoặc không sử dụng gì cả trong một thời gian ngắn. Một số người không tự đi</p>	<p>Bạn cần có những tin nhắn khẩn cấp để sử dụng cầu cứu khi gặp nguy hiểm gửi đến người thân, người chăm sóc để được trợ giúp kịp thời và đề phòng việc thủ phạm sẽ khống chế nhanh.</p> <p>Điều quan trọng nhất khuyết tật của bạn là vấn đề môi trường tiếp cận và một nơi ở an toàn để bạn có thể sống độc lập. Ví dụ, một NKT vận động có thể ngủ ở tầng trệt của một tòa nhà nhiều tầng để dễ thoát dễ dàng hơn. Điện thoại di động hoặc hệ thống báo động có thể cho phép bạn ngay lập tức sử dụng được để kêu gọi hỗ trợ. Các vật dụng hỗ trợ an toàn phải nằm</p>

<p>chuyển (nằm một chỗ).</p> <p>Khi đưa ra chỉ dẫn cho một người, hãy xem xét khoảng cách, điều kiện thời tiết và các chướng ngại vật như cầu thang, lề đường, đồi dốc và các rào cản di chuyển khác.</p> <p>Ở Việt Nam, vấn đề tiếp cận cho người đi xe lăn không đảm bảo, các công trình công cộng, dịch vụ công chưa tiếp cận. Điều này gây ra rất nhiều khó khăn và điều này ảnh hưởng rất lớn trong việc thoát hiểm của nạn nhân.</p>	<p>trong tâm với của người khuyết tật. Điện thoại có thể được cài đặt ở gần giường của bạn và nơi sinh hoạt hàng ngày.</p> <p>Khi lập kế hoạch an toàn, với những bạn thường xuyên sử dụng người hỗ trợ cá nhân (PA) có thể học các kỹ thuật để sàng lọc PA trong quá trình tuyển chọn và luôn có sẵn người chăm sóc thay thế khi cần thiết.</p> <p>Khi lập kế hoạch, nếu bạn bị lạm dụng bởi người chăm sóc, hãy thảo luận các giải pháp thay thế cho các công việc chăm sóc cá nhân (ví dụ: nấu ăn, dọn dẹp nhà cửa, mua sắm, trợ giúp văn thư, nâng và chuyển, cho ăn, tắm, chăm sóc bàng quang, và mặc quần áo) mà người chăm sóc chịu trách nhiệm.</p> <p>Nếu bạn bị KT nặng không sống độc lập được, luôn cần sự hỗ trợ từ người chăm sóc, gia đình thì bạn phải luôn luôn có kế hoạch theo dõi, hỗ trợ và lắng nghe những chia sẻ để nhận được hỗ trợ khi gặp bị bạo lực.</p> <p>Một số xe lăn gấp có phần cánh tay hoặc nẹp chân có thể tháo ra và có khả năng được sử dụng làm vũ khí.</p>
--	---

Khuyết tật tâm thần

Các khó khăn	Giải pháp
<p>Bệnh tâm thần thường tái diễn, diễn ra liên tục. Phân biệt đối xử xã hội là một rào cản đối với việc tiếp cận các dịch vụ cho các nạn nhân bị bệnh tâm thần.</p>	<p>Bất kể bệnh tâm thần có xuất hiện trước khi con em bạn bị bạo lực tình dục hay không, họ có thể có nhiều những thay đổi về cảm xúc và hành vi, dẫn đến chẩn đoán gây</p>

NKT về tâm thần thường bị cho rằng không đáng tin và những thông tin họ cung cấp thường bị bỏ qua. Điều này có thể dẫn đến tình trạng nạn nhân bị bạo lực nhiều lần nhưng không được can thiệp, kẻ gây ra bạo lực “ung dung” không lo lắng, sợ hãi về hành vi vi phạm pháp luật của mình.

Suy nghĩ rời rạc và không có khả năng xử lý thông tin có thể ảnh hưởng đến khả năng nhận biết và tránh khỏi nguy hiểm của NKT. Điều này cũng có thể tác động đến tính xác thực trong lời nói của NKT khi đối mặt với hệ thống tư pháp hình sự.

Một tỷ lệ lớn người lớn được chẩn đoán mắc bệnh tâm thần nghiêm trọng có tiền sử bị lạm dụng lúc nhỏ. Cung cấp cho NKT những thông tin cơ bản liên quan đến việc hồi tưởng và kích hoạt trí nhớ về những trải nghiệm bị bạo lực trong quá khứ có thể hữu ích trong quá trình nghiên cứu hoặc hỗ trợ nạn nhân.

Người chăm sóc hoặc bạn đời là thủ phạm lạm dụng có thể làm xáo trộn các loại thuốc của NKT để kiểm soát.

Ở Việt Nam, tỷ lệ NKT thần kinh tâm thần bị người quen biết,

tổn thương hoặc làm trầm trọng tình trạng bệnh. Vì thế trong bất cứ can thiệp nào, cần lưu ý hỗ trợ tâm lý cho con em mình đầu tiên.

Nên xây dựng niềm tin cho người thân là NKT tâm thần bằng cách phân hồi một cách đồng cảm khi NKT tiết lộ tình trạng bị bạo lực tình dục và có các cuộc thảo luận về an toàn cho bản thân họ. Đặc biệt, cần hỗ trợ người thân để có thể sẵn sàng chia sẻ thêm thông tin về lịch sử bị lạm dụng của họ, hoàn cảnh cá nhân, nhu cầu và chỗ ở cần thiết để đảm bảo an toàn.

Nếu địa phương có chuyên gia về sức khỏe tâm thần hiểu cả vấn đề bạo lực tình dục và khuyết tật, bạn cần kết nối để phân tích cách hỗ trợ tốt nhất người thân của mình trong các trường hợp cụ thể khi cần.

Nếu không có chuyên gia, cần lựa chọn một thành viên trong gia đình hoặc người chăm sóc hiểu và hỗ trợ tốt cho con em mình trong quá trình xử lý vụ việc.

Trong quá trình xử lý vụ việc, để đảm bảo tâm lý tốt cho người thân của mình, gia đình cần chú ý hỗ trợ con, em mình duy trì uống thuốc đều đặn và tạo ra môi trường an toàn để nạn nhân yên tâm, tránh trường hợp hoảng loạn tâm lý xảy ra.

hàng xóm BLTD rất nhiều. Tuy nhiên, qua quá trình thực địa thu thập thông tin chúng tôi nhận thấy gia đình, người thân của họ thường cho rằng họ có nguy cơ bị người lạ BLTD hơn là người quen. Sự chủ quan này dẫn đến các vụ BLTD xảy ra phổ biến và nghiêm trọng.

Gia đình phải luôn luôn tạo ra môi trường an toàn cho con em mình. Tuyệt đối không chủ quan cho rằng con em mình bị khuyết tật thì sẽ không có ai xâm hại hoặc chủ quan hơn khi cho rằng người quen là người đáng tin tưởng.

III. Xử lý khi bị bạo lực tình dục

Khi có người muốn BLTD, dù là người lạ, người quen hay người thân, bạn cần thể hiện thái độ phản đối rõ ràng, kiên quyết, tránh xa kẻ có hành vi đó. Nếu thủ phạm vẫn cố tình thực hiện, cần kêu cứu và tìm cách bỏ đi ngay lập tức. Nếu bị tấn công tình dục, hiếp dâm, bạn cần thực hiện các bước sau:

3.1 Các bước cần thiết sau khi bị tấn công tình dục

Bước 1: Đến nơi an toàn

Đến nơi an toàn và kể với người bạn tin tưởng càng sớm càng tốt (bố, mẹ, anh, chị, em, bạn bè,...) . Không chạm hay di chuyển bất cứ thứ gì tại nơi xảy ra vụ tấn công.

Bước 2: Giữ nguyên không tắm giặt để thu thập bằng chứng

Không tắm rửa hay gội đầu. Không giặt quần áo. Giữ quần áo vào trong túi đựng làm từ giấy hoặc bọc chúng vào giấy báo hoặc vải. Không để quần áo vào túi nylon (điều này sẽ giữ được độ chính xác của vật chứng khi làm xét nghiệm). Các chuyên gia có thể sử dụng những điều này để có thể giúp bạn bắt kẻ phạm tội. Không để người khác xâm nhập hoặc dọn dẹp nơi xảy ra vụ tấn công.

Bước 3: Kiểm tra tình trạng sức khỏe và khám pháp y

Đi tới bệnh viện hoặc trung tâm y tế để kiểm tra tình trạng sức khỏe của nạn nhân bị tấn công tình dục càng sớm càng tốt để lưu lại các bằng chứng

pháp y. Không cần xếp hàng vì đây là trường hợp khẩn cấp. Cần trợ giúp y tế trước 72 giờ (3 ngày) sau khi xảy ra sự việc.

Bước 4: Tối công an trình báo: Tối trụ sở công an và trình báo vụ việc.

3.2 Các bước hỗ trợ nạn nhân sau khi bị tấn công tình dục:

Bước 1: Ngay sau vụ tấn công xảy ra

Tấn công tình dục là một trải nghiệm gây sốc và gây ra những đau đớn tổn thương. Điều quan trọng là nạn nhân cần nhận được sự trợ giúp từ bạn bè tin tưởng hoặc người thân trong gia đình. Người giúp đỡ trước tiên cần cố gắng giúp nạn nhân cảm thấy an toàn và đưa ra sự đảm bảo. Người giúp đỡ nên lắng nghe và làm cho nạn nhân cảm thấy thoải mái và cố gắng hiểu cảm giác của nạn nhân.

Có những trường hợp lạm dụng tình dục lặp lại trong một thời gian dài (điều này phổ biến ở PNKT tâm thần thần kinh, trí tuệ và điếc). Một vài nạn nhân cảm thấy tội lỗi. Điều quan trọng là làm cho họ cảm thấy yên tâm và hiểu rằng việc xảy ra không phải lỗi của họ. Kẻ tấn công mới là người có lỗi.

Nếu nạn nhân là người điếc hoặc gặp khó khăn về giao tiếp thì sẽ mất thêm thời gian để hiểu nạn nhân đang nói gì. Nếu như nạn nhân sử dụng ngôn ngữ ký hiệu, hãy mời phiên dịch uy tín để có thể hiểu được nạn nhân đang nói gì. Kiên nhẫn và dành thêm thời gian cho họ.

Nếu như nạn nhân có vấn đề về nhận biết hoặc hiểu, họ sẽ cần sự trợ giúp đặc biệt và kiên nhẫn, nên cùng làm việc với người tin tưởng, thân thiết (người thân trong gia đình, người chăm sóc, bạn thân,...). Có thể dùng phương pháp vẽ tranh đối với nạn nhân để giải thích điều gì đã xảy ra.

Bước 2: Hỗ trợ nạn nhân hiểu tầm quan trọng của việc đến cơ sở y tế và trình báo công an

Sau khi nhận được sự trợ giúp trấn an cảm xúc ngay lập tức, nạn nhân sẽ cần phải quyết định làm gì tiếp theo. Người giúp đỡ nên động viên nạn nhân tìm kiếm sự trợ giúp y tế và trình báo cảnh sát.

Nạn nhân nên đi thẳng đến bệnh viện hoặc trung tâm y tế. Cảnh sát có thể được thông báo sau đó ngay khi nạn nhân được điều trị y tế.

Ở Việt Nam, nhiều nạn nhân và gia đình có thể chỉ muốn giải quyết bằng thương lượng, giải hòa và đền bù về mặt tài chính để không ảnh hưởng đến danh dự của cá nhân và gia đình. Nên tránh điều này, bởi vì nó có thể dẫn tới việc nạn nhân không nhận được trợ giúp hoặc tư vấn và sẽ rơi vào khủng hoảng, còn kẻ tấn công không bị trừng phạt và có thể tiếp tục phạm tội.

Bước 3: Hỗ trợ nạn nhân ở bệnh viện hoặc cơ sở y tế

Nạn nhân nên đi tới cơ sở y tế càng sớm càng tốt sau khi bị tấn công tình dục. Tuyệt đối không nên đợi quá 72 giờ (3 ngày) mới đi tới bệnh viện. Cảnh sát có thể được thông báo sau bất cứ cuộc điều trị y tế khẩn cấp nào.

Cần có người giúp đỡ đi kèm với nạn nhân và nên đi thẳng tới bàn đăng ký. Họ không xếp hàng bởi vì đây là trường hợp khẩn cấp. Nạn nhân sẽ ngay lập tức được lấy sổ khám và bác sĩ sẽ khám sức khỏe liên quan đến việc tấn công tình dục (tổn thương bộ phận sinh dục, vật chứng - máu, tinh trùng, vết cắn,...). Nạn nhân có thể bị chấn thương và lo lắng. Bác sĩ hoặc y tá nên điều trị cho nạn nhân bằng sự tôn trọng và lòng cảm thông.

Có 2 lí do để đến bệnh viện:

- Để nhận được sự trợ giúp y tế
- Để thu thập những bằng chứng y khoa để bắt kẻ tình nghi

Bác sĩ và y tá sẽ cần hỏi những câu hỏi riêng tư về điều gì xảy ra trong

quá trình nạn nhân bị tấn công và thực hiện đầy đủ các bước kiểm tra đối với cơ thể nạn nhân, kể cả những bộ phận nhạy cảm. Nạn nhân có quyền được chăm sóc điều trị với sự tôn trọng và có phẩm chất của đội ngũ y tế, được cung cấp thời gian và trợ giúp để trả lời các câu hỏi một cách thật lòng.

Nếu nạn nhân bị cưỡng hiếp, cần được tư vấn và điều trị càng sớm càng tốt (ít nhất trong vòng 72 giờ kể từ khi bị tấn công). Nạn nhân đến cơ sở y tế nhằm điều trị để ngăn ngừa mang thai, HIV và các bệnh lây truyền qua đường tình dục khác.

Nếu nạn nhân có gặp khó khăn khi hiểu vấn đề hoặc bị mù/điếc, bác sĩ và người giúp đỡ nạn nhân cần dành thời gian để có thể giao tiếp với nạn nhân một cách tốt nhất. Nếu nạn nhân biết ngôn ngữ ký hiệu cần liên lạc người phiên dịch có uy tín để cung cấp thông tin chính xác nhất cho cán bộ y tế hiểu được vấn đề. Đối với những trường hợp nạn nhân không biết ngôn ngữ ký hiệu hoặc khó khăn giao tiếp thì cần có sự trợ giúp từ người thân quen, hiểu rõ về cách giao tiếp với họ.

IV. Tài liệu tham khảo

1. UNICEF
2. *Tài liệu tập huấn phòng chống bạo hành và xâm hại trẻ em. Sở giáo dục tỉnh Vĩnh Long tháng 05 năm 2017.*
3. *Phụ nữ- nạn nhân của bạo lực tình dục. Tổ chức thúc đẩy bình đẳng giới Việt Nam Vogue tháng 12 năm 2016.*
4. *Training and Collaboration Toolkit - Serving Sexual Violence Victims with Disabilities*
5. *WV S.A.F.E Training and Collaboration Toolkit - Serving Violence Victims with Disabilities*
6. *What to do in the case of rape or sexual assault - A guide for victims and their families and friends (Including advice for persons with disabilities)*
7. *Sexual Violence against Women with Disabilities in Ghara: Accounts of Women with disabilities from Ashanti Region.*
8. *Mẹo thoát hiểm: phòng tránh hiếp dâm - Trung tá, Th.s Đào Trung Hiếu- báo Công An Nhân Dân.*

TRUNG TÂM
HÀNH ĐỘNG VÌ SỰ PHÁT TRIỂN CỘNG ĐỒNG

TÀI LIỆU

PHÒNG, CHỐNG BẠO LỰC TÌNH DỤC CHO PHỤ NỮ VÀ TRẺ EM GÁI KHUYẾT TẬT

acdc.vn

TRUNG TÂM
HÀNH ĐỘNG VÌ SỰ PHÁT TRIỂN CỘNG ĐỒNG

Phòng 905 chung cư Dream Center Home,
ngõ 282 Nguyễn Huy Tưởng, Thanh Xuân, Hà Nội.

Điện thoại: 02466753946

Email: admin@acdc.org.vn

Website: www.acdc.org.vn

*Hỗ trợ kinh phí in ấn thông qua
dự án "Tăng cường năng lực cho
phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật"
do Quỹ dân chủ Liên hợp quốc
(UNDEF) tài trợ.*